

ОБЛІКОВА СЛУЖБА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА

У ринковому середовищі змінюється роль та функції облікової служби, адже останнім часом з'являються нові факти господарської діяльності, облік яких вимагає високого фахового рівня та професійних компетентностей від облікового працівника, а головний бухгалтер, як дієвий управлінець сьогодні бере активну участь у формуванні управлінських рішень та експертних оцінок інвестиційної привабливості підприємств.

На думку В.В.Сопка: «Професія бухгалтера сьогодні — це надзвичайно широка сфера трудової діяльності, що поділяється на окремі ділянки (сектори), а саме: специфічні роботи; фінансова, виробнича, аналітична, контрольна діяльність; організаційна, аудиторська й менеджерська функції – головний бухгалтер, керівник облікової служби, керівник служби внутрішнього аудиту тощо. На різних за масштабами підприємствах бухгалтерові потрібні досить різні знання. Так, на невеликих підприємствах всю бухгалтерську роботу виконує один працівник, який повинен знати сукупність бухгалтерських робіт на рівні спеціаліста. На великих підприємствах такому працівникові потрібно володіти знаннями щодо організації бухгалтерської служби, аналітичної роботи, внутрішнього аудиту тощо. У секторі обліку матеріальних запасів вистачає простих знань із основ бухгалтерського обліку як фінансової системи. Вищевикладене підтверджує необхідність чітко визначити фаховий рівень та той обсяг теоретичних та практичних знань, якими повинен володіти відповідний спеціаліст певної кваліфікації» [1, с.54].

Підтверджуючи та розвиваючи думку вченого, слід зазначити, що в сучасних умовах облік сформував цікаву, творчу та престижну професію, представники якої спеціалізуються за такими галузями: фінансовий та управлінський облік, податкові розрахунки, фінансовий менеджмент, економічні експертизи, незалежна облікова діяльність, викладацька, науково-дослідна та управлінська діяльність.

Для забезпечення ефективності облікової системи, облікова служба формує інформаційні ресурси на основі міжнародних стандартів фінансової звітності, законів, положень, інструкцій, рекомендацій та інших нормативно-правових актів з питань обліку та звітності, а також виступає складовою єдиного механізму управління підприємствами у ринковому середовищі.

Головними завданнями облікової служби є: організація взаємовідносин організації з іншими суб'єктами ринку; пошук внутрішніх та зовнішніх резервів (джерел) фінансування, вибір оптимальних способів їх поєднання; своєчасне забезпечення фінансовими ресурсами поточної діяльності підприємства; ефективне

використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних і тактичних завдань; збереження і раціональне використання основного та оборотного капіталу; забезпечення своєчасних платежів за зобов'язаннями підприємства. Конкретними шляхами реалізації завдань облікової служби є розробка облікової політики, яка формується за такими складовими: фінансова політика, кредитна політика, політика управління грошовими потоками, амортизаційна політика, дивідендна політика, політика формування доходів, витрат та фінансових результатів, податкова політика [2, с.26].

Тому організація роботи облікової служби повинна включати перш за все розробку організаційно-розпорядчих документів (положення про облікову службу, штатний розпис, посадові інструкції облікових працівників), формування кадрової політики бухгалтерії, побудову технології обробки облікової інформації із використанням інформаційних технологій.

Дотримуючись діючого законодавства, керівник підприємства може формувати облікову службу як структурний підрозділ на чолі з головним бухгалтером, ввести головного бухгалтера в штат, доручити ведення обліку сторонній організації, вести облік самостійно.

Структура облікового апарату залежить від умов організації і технології виробництва, обсягу облікової роботи та наявності технічних засобів обліку. На сучасному етапі сформувалися три види організації структури бухгалтерії: лінійна, вертикальна та функціональна, яка найбільш поширена на великих підприємствах й корпораціях. Важливим етапом розробки структури бухгалтерії є формування системи посад, які залежать від характеру, складу та обсягу облікової роботи на підприємстві.

При формуванні структури апарату бухгалтерії та його взаємозв'язку з підрозділами підприємствами потрібно обирати децентралізовану або централізовану систему обліку. Досвід показує, що саме централізація обліку забезпечує більш дієве керівництво та контроль із боку головного бухгалтера, дозволяє правильно та оптимально розподіляти посадові обов'язки між обліковими працівниками, більш ефективно використовувати сучасні інформаційні технології в обліковій праці.

Таким чином, належна організація роботи облікової служби забезпечує ефективне управління підприємством у ринковому середовищі, формує довіру клієнтів та партнерів із бізнесу та сприяє його стабільній діяльності на ринку продукції, товарів, робіт і послуг.

Список використаних інформаційних джерел

1. Сопко В.В. Концептуальні основи побудови бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки // Світ бухгалтерського обліку. – 1998. – №3(9). – С.51-62.
2. Бухгалтерское дело / Под ред. Л.Т.Гиляровской, М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2007. – 423с.

3. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”//
www.nau.kiev.ua.

4. Рожелюк В.М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств: монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2013. – 488с.

УДК 657

Садовська І.Б.

*д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

Бабіч І.І.

*к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна*

Нагірська К.Є.

*к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна*

БУХГАЛТЕРСЬКІ І ПОДАТКОВІ КОЛІЗІЇ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ГРАНТОВИХ КОШТІВ

Програми транскордонного співробітництва (ПТС) в даний час є досить розповсюдженим явищем у прикордонних областях України. Зокрема, в західній частині такі Програми фінансуються Європейським Союзом (ЄС). Враховуючи вимоги грантодавців, українські бенефіціари під час реалізації проектів, повинні дотримуватись як вимог ЄС, так і вимог національного законодавства, які різняться між собою. Крім того, в межах українського законодавства виникають бухгалтерські та податкові колізії. Це зумовлює низку проблем, що виникають при організації бухгалтерського обліку та формуванні звітності гранто отримувачів. Також заявлена проблематика майже не висвітлюється у працях закордонних та вітчизняних науковців.

Гранти є фінансовими ресурсами, це досить значні вливання в економіку нашої держави. Вони надаються донором реципієнту на безповоротній основі, проте мають визначене цільове призначення, визначене програмою та установлене грантовим контрактом.

Проблема використання грантових коштів в тому, що чіткого порядку оподаткування та обліку грантів чинне національне законодавство не містить.

Загальну правову основу щодо регламентації проектів ПТС в Україні становлять такі нормативні акти:

1. Регламент (ЄС) № 232/2014 Європарламенту та Ради ЄС від 11 березня 2014 року про створення Європейського інструменту сусідства;

2. Виконавчий регламент Єврокомісії (ЄС) № 897/2014 від 18 серпня 2014 р., що встановлює певні положення з метою виконання програм транскордонного